

การซักถามะถันและเต้าจากถ่านหินด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์

นาย เอกชัย อานนท์กิจพานิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเคมีเทคนิค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-491-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012385

SULFUR AND ASH REMOVAL FROM COAL VIA HYDROGEN PEROXIDE SOLUTION

Mr. Ekachai Ahnonkitpanit, 1960-

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Chemical Technology

graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-491-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การขจัดกำมะถันและเถ้าจากถ่านหินด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์
โดย นาย เอกชัย อานนท์กิจพานิช
ภาควิชา เคมีเทคนิค
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพรณ ประศาสน์สารกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย โอสวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพรณ ประศาสน์สารกิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอสรวง เมฆสุต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพียรพรค ทิศคร)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การขจัดกัมมะถันและเถ้าจากถ่านหินด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์
โดย	นาย เอกชัย อานนท์กิจพานิช
ภาควิชา	เคมีเทคนิค
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพรรณ ประศาสน์สารกิจ
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

เนื่องจากถ่านหินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ การทำความสะอาดถ่านหิน เป็นวิธีการลดกัมมะถันและเถ้าในถ่านหินก่อนนำไปเผาไหม้เป็นเชื้อเพลิงและช่วยลดสารมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ได้ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการขจัดกัมมะถันในถ่านหินโดยใช้สารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในเครื่องปฏิกรณ์ดังกล่าวแบบไม่ต่อเนื่อง จากผลการวิจัยพบว่าสภาวะที่เหมาะสมในการขจัดกัมมะถันจากถ่านหินแหล่งแม่เมาะ คือ ความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 10-15% น้ำหนักต่อปริมาตรใน 0.1 นอร์มอล กรดซัลฟูริก ขนาดถ่านหินต่ำกว่า 250 ไมครอน อุณหภูมิ 25-30 °C อัตราการกวน 1000-1200 รอบต่อนาที ปริมาณถ่านหิน 30 กรัมต่อสารละลาย 300 มล. (1:10) ระยะเวลา 1-1½ ชม. สามารถลดกัมมะถันรวมได้ 48.82% ลดกัมมะถันซัลเฟตได้ 84.28% ลดกัมมะถันไพไรต์ได้ 97.30% ลดกัมมะถันอินทรีย์ได้ 9.50% ลดเถ้าได้ 68.81% และเพิ่มค่าความร้อนได้ 11.69% ในการขจัดกัมมะถันของถ่านหินพบว่า อัตราเร็วปฏิกิริยาเป็นอันดับสองของไพไรต์ ขั้นตอนการควบคุมอัตราเร็วปฏิกิริยาไพไรต์เป็นแบบควบคุมโดยการแพร่ โดยมีค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาของไพไรต์ (k_2) และค่าการแพร่ประสิทธิผล (De) คือ

$$\text{สำหรับถ่านหินเหมืองแม่เมาะ} \quad k_2 = 12.02 \times 10^6 \exp(-52.61 \times 10^6 / RT)$$

$$De = 1.78 \times 10^{-5} \exp(-33.22 \times 10^6 / RT)$$

$$\text{สำหรับถ่านหินเหมืองป่าคา} \quad k_2 = 3.88 \times 10^6 \exp(-49.71 \times 10^6 / RT)$$

$$De = 1.15 \times 10^{-5} \exp(-33.09 \times 10^6 / RT)$$

Thesis Title Sulfur and Ash Removal from Coal via Hydrogen peroxide Solution.

Name Mr. Ekachai Ahnonkitpanit

Thesis Advisor Assistant Professor Pattarapan Prasassarakich, Ph.D.

Department Chemical Technology

Academic Year 1986

ABSTRACT

Due to the importance of coal as natural resource, coal cleaning is method to decrease sulfur and ash prior to combustion which can reduce pollutants during combustion. The desulfurization of coal using hydrogen peroxide solution in a batch stirred tank reactor was studied. The suitable conditions for desulfurization of coal from Mae-Moh mine, were as follows; 10-15% W/V hydrogen peroxide/0.1 N sulfuric acid, particle size of coal < 250 μm , temperature 25-30 $^{\circ}\text{C}$, rate of agitation 1000-1200 rpm., loading 30 gm coal/300 ml. solution (1:10) for 1-1 $\frac{1}{2}$ hr. and the results were, 48.82% total sulfur reduction, 84.28% sulfate sulfur reduction, 97.30% pyritic sulfur reduction, 9.50% organic sulfur reduction, 68.81% ash reduction and 11.69% heating value increase. For the desulfurization of coal, it was found that the rate of pyrite oxidation was second-order, the rate of pyrite reaction was controlled by the diffusion through product layer. When the rate constants for pyrite reaction (k_2) and effective diffusivity (D_e) were as follows

For Mae-Moh coal $k_2 = 12.02 \times 10^6 \exp(-52.61 \times 10^6 / RT)$

$$De = 1.78 \times 10^{-5} \exp(-33.22 \times 10^6 / RT)$$

For Pa-Ka coal $k_2 = 3.88 \times 10^6 \exp(-49.71 \times 10^6 / RT)$

$$De = 1.15 \times 10^{-5} \exp(-33.09 \times 10^6 / RT)$$

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ต้องขอแสดงความขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่าน
อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพรณ ประศาสน์สารกิจ ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ
การวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย โอสวรรณ รองศาสตรา-
จารย์ กัญญา บุญเกียรติ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา วนดุรงค์วรรณ อาจารย์ ดร.เพียรพรค
ทศกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอสรวง เมฆสุต และคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาเคมีเทคนิค
ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ

ขอขอบพระคุณ ทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2529
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนงานวิจัยนี้ และขอขอบพระคุณหน่วยงานและ
ข้าราชการภาควิชาเคมีเทคนิค และศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา พี่ชาย และผู้อยู่เบื้องหลังที่เป็น
กำลังใจ และสนับสนุนการทำวิจัยนี้มาโดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญรูป	ฐ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ด

บทที่

1. บทนำ	1
2. ทฤษฎีและผลงานวิจัยในอดีต	3
2.1 องค์ประกอบและโครงสร้างของด่านหิน	3
2.1.1 การแบ่งลำดับขั้นของด่านหิน	3
2.1.2 โครงสร้างอินทรีย์	4
2.1.3 สารประกอบแร่ธาตุ	4
2.1.4 การจำแนกชนิดและลักษณะของกำมะถัน	9
2.2 กระบวนการขจัดกำมะถัน	11
2.2.1 กระบวนการขจัดกำมะถันโดยวิธีทางกายภาพ	11
2.2.2 กระบวนการขจัดกำมะถันโดยวิธีทางเคมี	15
2.3 ทฤษฎีกลไกการเกิดปฏิกิริยา	18
2.4 ผลงานวิจัยต่างประเทศ	21
2.5 ผลงานวิจัยในประเทศ	30
3. เครื่องมือและวิธีการทดลอง	31
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	31
3.2 ตัวอย่างด่านหินและสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	38

3.3	การดำเนินงานวิจัย	39
3.4	ขั้นตอนการทดลอง	40
3.5	การวิเคราะห์ด้านหิน	40
4.	ผลการทดลอง การวิเคราะห์และวิจารณ์	42
4.1	การเปรียบเทียบผลของสารละลายต่างชนิดในการขจัดกัมมันต์ จากด้านหิน	44
4.1.1	ในการศึกษาเปรียบเทียบผลของสารละลายต่างชนิด โดยใช้ด้านหินจากเหมืองป่าคา	44
4.1.2	ในการศึกษาเปรียบเทียบผลของสารละลายต่างชนิดโดย ใช้ด้านหินจากเหมืองแม่เมาะ	47
4.2	การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมของปฏิกิริยาออกซิเดชันของสารละลาย ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	53
4.2.1	ผลของปริมาณด้านหินต่อสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	53
4.2.2	ผลของความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในสารละลาย	55
4.2.3	ผลของความเข้มข้นกรดซัลฟูริกในสารละลาย	61
4.2.4	ผลของระยะเวลา	66
4.2.5	ผลของอุณหภูมิ	71
4.2.6	ผลของความเร็วรอบการกวน	75
4.2.7	ผลของขนาดด้านหิน	78
4.3	การเปรียบเทียบผลของสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อการ ขจัดกัมมันต์จากด้านหินบางแหล่ง	81
4.4	การศึกษาอัตราเร็วปฏิกิริยาเคมีของไฟไรต์และขั้นตอนควบคุมอัตรา เร็วการทำปฏิกิริยากับไฟไรต์ในด้านหิน	84
4.4.1	การหาอันดับอัตราเร็วปฏิกิริยาเคมีของไฟไรต์ในด้านหิน เหมืองแม่เมาะ	84
4.4.2	การหาค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาเคมีและค่าพลังงานกระตุ้น ของด้านหินเหมืองแม่เมาะ	90

4.4.3	การศึกษาขั้นตอนควบคุมอัตราเร็วการทำปฏิกิริยากับ ไฟไรต์ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	93
4.4.4	การหาค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาเคมีและค่าพลังงาน กระตุ้นสำหรับถ่านหินเหมืองป่าคา	98
4.4.5	การศึกษาขั้นตอนควบคุมอัตราเร็วการทำปฏิกิริยากับ ไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองป่าคา	103
5.	สรุปผลและวิจารณ์	107
	เอกสารอ้างอิง	111
	ภาคผนวก	114
	ประวัติผู้เขียน	143

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 อัตราส่วนโดยน้ำหนักของอะตอมของธาตุในด้านหินล่ำดับต่าง ๆ	4
2.2 การจำแนกชนิดด้านหินโดยล่ำดับตาม ASTM D388	5
2.3 การจำแนกล่ำดับของด้านหินโดยการเปรียบเทียบระบบมาตรฐาน ระหว่างประเทศและระบบของประเทศต่าง ๆ	6
2.4 แร่ธาตุส่วนใหญ่ที่พบในด้านหิน	8
2.5 สมบัติทางกายภาพของด้านหินส่วน maceral และส่วนแร่	15
4.1 แสดงสมบัติด้านหินเหมืองต่าง ๆ (แบบไม่รวมความชื้น)	43
4.2 แสดงสมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น)	43
4.3 สมบัติด้านหินเหมืองป่าคา (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายต่าง ๆ	45
4.4 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายต่าง ๆ	48
4.5 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายต่าง ๆ	51
4.6 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	54
4.7 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันที่ความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่าง ๆ ในกรดซัลฟูริก	57
4.8 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถัน แปรเปลี่ยนความเข้มข้นกรดซัลฟูริกในสาร ละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	62
4.9 สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่าน กระบวนการขจัดกำมะถันที่ระยะเวลาต่าง ๆ ด้วยสารละลายไฮโดร- เจนเปอร์ออกไซด์	68

4.10	สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันที่อุณหภูมิต่าง ๆ ด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	72
4.11	สมบัติด้านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันที่ความเร็วรอบต่าง ๆ ด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	76
4.12	ปริมาณกำมะถันไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะ (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันที่ขนาดต่าง ๆ ด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	79
4.13	สมบัติด้านหินเหมืองป่าคา แม่เมาะ และห้วยเล็ก (แบบไม่รวมความชื้น) ก่อนและหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	82
4.14	แสดงค่าร้อยละกำมะถันไฟไรต์ ความเข้มข้นของไฟไรต์และอัตราเร็วปฏิกิริยา ตามระยะเวลาที่อุณหภูมิต่าง ๆ ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	85
4.15	แสดงค่าความชื้นจากรูปที่ 4.18	88
4.16	แสดงค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	90
4.17	แสดงค่าการแพร่ประสิทธิผลของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	94
4.18	แสดงค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาของถ่านหินเหมืองป่าคา	98
4.19	แสดงค่าร้อยละกำมะถันไฟไรต์ ความเข้มข้นของไฟไรต์ และค่าสัดส่วนการเปลี่ยนตามระยะเวลาที่อุณหภูมิต่าง ๆ ของถ่านหินเหมืองป่าคา..	99
4.20	แสดงค่าการแพร่ประสิทธิผลของถ่านหินเหมืองป่าคา	103

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 สารประกอบอินทรีย์ที่มีในถ่านหิน	7
2.2 โครงสร้างทางอินทรีย์ของถ่านหิน	7
2.3 Coal organic crystalline structure	8
2.4 ลักษณะต่าง ๆ ของ pyrite ที่พบในถ่านหินภาคเหนือของประเทศไทย ...	10
2.5 ลักษณะโครงสร้างของกำมะถันอินทรีย์พวก heterocyclic ring	12
2.6 ลักษณะโครงสร้างของกำมะถันอินทรีย์ของสารประกอบพวกโคซัลไฟด์ใน โครงสร้างของถ่านหิน	13
2.7 การควบคุมการปล่อยฟูลเก๊าซโดยกระบวนการทำความสะอาดและการ เตรียมถ่านหิน	14
2.8 รูปแบบอนุภาคถ่านหินในสารละลาย	18
2.9 แสดงโปรไฟล์ความเข้มข้นก๊าซ A เมื่อการแพร่ผ่านชั้นฟิล์มควบคุมอัตราเร็ว ปฏิกิริยา	19
2.10 แสดงผลโปรไฟล์ความเข้มข้นก๊าซ A เมื่อการแพร่ผ่านชั้นผลิตภัณฑ์ควบคุมอัตรา เร็วปฏิกิริยา	21
2.11 แสดงผลโปรไฟล์ความเข้มข้นก๊าซ A เมื่อการเกิดปฏิกิริยาควบคุมอัตราเร็ว ปฏิกิริยา	23
3.1 เครื่องปฏิกรณ์แบบถังกวน แจกเกิด เครื่องทำน้ำเย็น และเครื่องมือควบคุม ต่าง ๆ	32
3.2 ถังปฏิกรณ์และฝาปิด	33
3.3 ถังปฏิกรณ์และฝาปิดเมื่อประกอบเข้าด้วยกัน	33
3.4 แจกเกิดหล่อเย็น	34
3.5 เครื่องปฏิกรณ์และ แจกเกิดเมื่อประกอบเสร็จ	34
3.6 เครื่องทำน้ำเย็น	35
3.7 การจัดเครื่องปฏิกรณ์ แจกเกิด และเครื่องทำน้ำเย็นในการทดลอง	35

รูปที่	หน้า
3.8 เครื่องปฏิกรณ์แบบดังกวน อ่างน้ำมัน และเครื่องควบคุมต่าง ๆ	36
3.9 การจัดเครื่องปฏิกรณ์และอ่างน้ำมันในการทดลอง	37
3.10 แสดงแผนผังขั้นตอนการทดลอง	41
4.1 ผลของน้ำร้อน โซเดียมไฮดรอกไซด์ คอปเปอร์ซัลเฟต ต่อการขจัดปริมาณ เต้า และกำมะถันจากถ่านหินเมืองปากา	46
4.2 ผลของน้ำร้อน คอปเปอร์ซัลเฟต เพอริกซัลเฟต และโซเดียมคาร์บอเนตต่อ การขจัดปริมาณเต้าและกำมะถันจากถ่านหินเมืองแม่เมาะ	49
4.3 ผลของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ และไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อการ ขจัดปริมาณเต้าและกำมะถันชนิดต่าง ๆ จากถ่านหินเมืองแม่เมาะ	52
4.4 ผลของความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในสารละลายกรดซัลฟูริกต่อ กำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัด กำมะถัน	58
4.5 ผลของความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในสารละลายกรดซัลฟูริกต่อ กำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเมืองแม่เมาะ หลังผ่านกระบวนการขจัด กำมะถัน	59
4.6 ผลของความเข้มข้นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีผล การลดปริมาณเต้า การเพิ่มค่าความร้อนและ F.C./V.M. ในถ่านหิน เมืองแม่เมาะ หลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถัน	60
4.7 ผลของความเข้มข้นกรดซัลฟูริกในสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อ กำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัด กำมะถัน	63
4.8 ผลของความเข้มข้นกรดซัลฟูริกในสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อ กำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัด กำมะถัน	64
4.9 ผลของความเข้มข้นกรดซัลฟูริกในสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ต่อการ ลดปริมาณเต้า การเพิ่มค่าความร้อนและ F.C./V.M. ในถ่านหินเมืองแม่- เมาะ หลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถัน	65

4.10	ผลของระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาคัวยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในกรดซัลฟูริก ต่อกำมะถันชนิดต่าง ๆ ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	69
4.11	ผลของระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาคัวยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในกรดซัลฟูริก ต่อกำมะถันปริมาณเท่า การเพิ่มค่าความร้อนและ F.C./V.M. ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถัน	70
4.12	ผลของอุณหภูมิที่มีต่อกำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะ หลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	73
4.13	ผลของอุณหภูมิที่มีต่อกำมะถันปริมาณเท่า การเพิ่มค่าความร้อนและ F.C./V.M. ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	74
4.14	ผลของความเร็วรอบการกวนที่มีต่อกำมะถันชนิดต่าง ๆ ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะหลังผ่านกระบวนการขจัดกำมะถันด้วยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	77
4.15	ผลของอนุภาคถ่านหินต่อการขจัดกำมะถันไฟไรต์ คัวยสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในกรดซัลฟูริก	80
4.16	กราฟแสดงผลการลดปริมาณกำมะถันรวม กำมะถันซัลเฟต กำมะถันไฟไรต์ กำมะถันอินทรีย์ และเถ้าของถ่านหินเหมืองป่าคา แม่เมาะ และห้วยเล็ก	83
4.17	กราฟแสดงสัดส่วนการเปลี่ยนของไฟไรต์ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะขนาด 150-250 ไมครอน ตามระยะเวลาที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ ...	86
4.18	กราฟระหว่าง $\ln(-x_p)$ กับ $\ln C_p$ ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	87
4.19	กราฟระหว่าง $\frac{1}{C_p}$ กับเวลาของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	89
4.20	แสดงกราฟแบบอัตราเร็วปฏิกิริยาอันดับสองระหว่าง $\frac{1}{1-x}$ กับเวลาของปฏิกิริยาขจัดไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะกับสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	91

4.21	Arrhenius plot ระหว่าง k_2 กับ $\frac{1}{T}$ ของปฏิกิริยาซจด์ไฟไรต์ใน ถ่านหินเหมืองแม่เมาะกับสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	92
4.22	กราฟระหว่าง $1-3(1-x)^{2/3}+2(1-x)$ กับเวลาโดยอาศัย shrinking core model ของสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์เข้าทำปฏิกิริยา กับไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	95
4.23	Arrhenius plot ระหว่าง De กับ $\frac{1}{T}$ ของสารละลายไฮโดรเจน เปอร์ออกไซด์ เข้าทำปฏิกิริยากับไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองแม่เมาะโดยอาศัย shrinking core model	96
4.24	กราฟแสดงการทดสอบสมการรูปแบบการควบคุมอัตราเร็วปฏิกิริยากับไฟไรต์ ของถ่านหินเหมืองแม่เมาะ	97
4.25	กราฟแสดงสัดส่วนการเปลี่ยนของไฟไรต์ของถ่านหินเหมืองป่าคาขนาด 150-250 ไมครอน ที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	100
4.26	กราฟแบบอัตราเร็วปฏิกิริยาอันดับสองระหว่าง $\frac{1}{1-x} - 1$ กับเวลาของ ปฏิกิริยาซจด์ไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองป่าคา กับสารละลายไฮโดรเจนเปอร์- ออกไซด์ ที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	101
4.27	Arrhenius plot ระหว่าง k_2 กับ $\frac{1}{T}$ ของปฏิกิริยาซจด์ไฟไรต์ใน ถ่านหินเหมืองป่าคา กับสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	102
4.28	กราฟระหว่าง $1-3(1-x)^{2/3}+2(1-x)$ กับเวลา โดยอาศัย shrinking core model ของสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์เข้าทำปฏิกิริยา กับไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองป่าคา ที่อุณหภูมิ 15, 25 และ 30 °ซ	104
4.29	Arrhenius plot ระหว่าง De กับ $\frac{1}{T}$ ของสารละลายไฮโดรเจน- เปอร์ออกไซด์เข้าทำปฏิกิริยากับไฟไรต์ในถ่านหินเหมืองป่าคา โดยอาศัย shrinking core model	105
4.30	กราฟแสดงการทดสอบรูปแบบการควบคุมอัตราเร็วปฏิกิริยากับไฟไรต์ของ ถ่านหินเหมืองป่าคา	106

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

- b = ค่าสัมประสิทธิ์ stoichiometric, เทอมไร้หน่วย
- C_A = ความเข้มข้นของก๊าซ A, โมล/ปริมาตร
- C_{AC} = ความเข้มข้นของก๊าซ A ที่แกนใน, โมล/ปริมาตร
- C_{Ag} = ความเข้มข้นของก๊าซ A ในวัฏภาคก๊าซ, โมล/ปริมาตร
- C_{AL} = ความเข้มข้นของก๊าซ A ในวัฏภาคของเหลว, โมล/ปริมาตร
- C_{AS} = ความเข้มข้นของก๊าซ A ที่ผิวอนุภาค, โมล/ปริมาตร
- C_p = ความเข้มข้นไฟรต์ในด้านหิน, กิโลโมล/ม³
- C_{p0} = ความเข้มข้นไฟรต์ในด้านหินเริ่มต้น, กิโลโมล/ม³
- De = ค่าการแพร่ประสิทธิผล, ม²/วินาที
- De(o) = จุดตัดค่าการแพร่ประสิทธิผล, ม²/วินาที
- E = ค่าพลังงานกระตุ้น, จูล/กิโลโมล
- k = ค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยา
- k_g = สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลระหว่างของก๊าซกับอนุภาค, พื้นที่/เวลา
- k_L = สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลระหว่างของเหลวกับอนุภาค, พื้นที่/เวลา
- k_s = ค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยา, ต่อหน่วยเวลา
- k_2 = ค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาอันดับสองของไฟรต์, ม³/กิโลโมล.วินาที
- $k_{2(o)}$ = จุดตัดค่าคงที่อัตราเร็วปฏิกิริยาอันดับสองของไฟรต์, ม³/กิโลโมล.วินาที
- N_A = โมลของ A, โมล
- N_B = โมลของ B, โมล
- Q_A = การถ่ายเทมวล A ต่อหน่วยพื้นที่, โมล/พื้นที่. เวลา
- Q_{AL} = การถ่ายเทมวล A ต่อหน่วยพื้นที่ที่แกนใน, โมล/พื้นที่. เวลา
- Q_{AS} = การถ่ายเทมวล A ต่อหน่วยพื้นที่ที่ผิวของอนุภาค, โมล/พื้นที่. เวลา
- R = รัศมีของอนุภาค, เมตร
- R_1 = รัศมีเฉลี่ยของอนุภาคด้านหิน, เมตร
- Re = ค่า Reynolds number, เทอมไร้หน่วย
- r_A = อัตราเร็วปฏิกิริยาของสาร A, โมล/ปริมาตร.เวลา

- r_c = รัศมีของแกนในอนุภาค, เมตร
 r_p = อัตราเร็วปฏิกิริยาของไฟไรต์, กิโลโมล/ม²วินาที
 s_{ex} = พื้นที่ผิวส่วนที่ยังไม่ได้เกิดปฏิกิริยาของอนุภาค, ม²
 T = อุณหภูมิ, องศาเซลวิน
 t = เวลาของการเกิดปฏิกิริยา, วินาที
 t_R = เวลาของการเกิดปฏิกิริยาสมบูรณ์, วินาที
 v = ปริมาณสารในเครื่องปฏิกรณ์, ม³
 x = ค่าสัดส่วนการเปลี่ยน, เทอมไร้หน่วย
 x_{Af} = ค่าสัดส่วนการเปลี่ยนของ A ทั้งหมด, เทอมไร้หน่วย
 x_B = ค่าสัดส่วนการเปลี่ยนของของแข็ง B, เทอมไร้หน่วย
 τ = เวลาของการเกิดปฏิกิริยาสมบูรณ์, วินาที
 α_A = โมลที่เปลี่ยนไปต่อ 1 หน่วยปริมาตร, เทอมไร้หน่วย
 α_{Af} = โมลที่เปลี่ยนไปทั้งหมดต่อ 1 หน่วยปริมาตร, เทอมไร้หน่วย
 ρ_B = ความหนาแน่นของไฟไรต์ในถ่านหิน, กิโลโมล/ม³

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย